

A 2010. év első termékdíj bevallása – konferencia és fórum

2010-ben jelentős változások léptek életbe a termékdíjas szabályozásban. Többek között változott az 1995. évi LVI. törvény (a továbbiakban: Kt.) személyi és tárgyi hatálya, a mentességek és levonások rendszere. Az új szabályoknak megfelelő első bevallásra való felkészülés érdekében a Vám- és Pénzügyőrség és a VIVA Média Holding által üzemeltetett Termékdíj Tanácsadó Portál 2010. április 7-én ismét megrendezte fórummal összekötött termékdíj konferenciáját. A konferencián résztvevőknek emellett lehetőségük nyílt megismerni a nemrégiben megjelent Környezetvédelmi Termékdíj kódex 2010. című kiadványt.

A konferencián Borsányi-Bognár Levente a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Debreczeni László és Mészáros Adrienn a Vám- és Pénzügyőrség, Kovács Csaba pedig a Termékdíj Tanácsadó Portál szakértőjeként vett részt és tartotta meg előadását. A résztvevők hallhattak a termékdíjas jogszabályok 2010. évi változásairól, azok gyakorlati alkalmazásáról, a termékdíj bevallás, befizetés szabályairól, a Termékdíj Tanácsadó Portálra érkező leggyakoribb kérdéscsoportokról, és megismerhették a KT10-BEV nyomtatványcsomagot egy konkrét példával elkészített bevalláson keresztül. (A példa megtalálható a Környezetvédelmi Termékdíj Kódex 2010 című kiadványban is.) Az előadásokban a szakértők kiemelték néhány fontos momentumot a termékdíjas szabályozásból, melyek a gyakorlati életben gyakran problémát jelentenek. Ilyen például a nem termékdíj-köteles termékbe épített termékdíj-köteles termék esete. Mint azt Kovács Csaba, a Portál szerkesztője is elmondta, tapasztalatai szerint sok gazdálkodó nincs is termékdíj-fizetési kötelezettségének tudatában, hiszen az általa elsőként belföldön forgalmazott termék vámtarifaszáma nem szerepel a 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet 4. számú mellékletében vagy * jelzéssel szerepel ott. Tipikus példái ennek esetnek a járművek vagy akár egy CNC esztergagép.

A délutáni órákban a már megszokott módon fórum következett, ahol a megjelentek választ kaphattak felmerült kérdéseikre. A kérdések a következő csoportokba sorolhatók:

- kereskedelmi csomagolás termékdíjának levonása,
- mezőgazdasági termelő termékdíj átalány fizetése,
- készletre vétellel történő termékdíj fizetési kötelezettség,
- csomagolás, mint termékdíj-köteles termék,
- saját célú felhasználás esetei, és a nyilvántartási kötelezettség,
- technikai kérdések.

A kereskedelmi csomagolással kapcsolatos kérdések

A termékdíjas szabályozás 2010. évben érvénybe lépő változásai talán legnagyobb mértékben a kereskedelmi csomagolás termékkört érintették. 2010-től megszűnt darab alapú termékdíj, az osztott fizetési kötelezettség, így 2010-től a kereskedelmi csomagolások esetében is csak az első belföldi forgalomba hozót terheli a termékdíj-fizetési kötelezettség. A jogszabályváltozás egyik legfontosabb pontja, hogy megszűnt a mentesség ezen termékekre vonatkozóan, a gazdálkodóknak Európai Unió elvárásokat is kielégítő hasznosítási követelmények teljesítésével levonásra van lehetőségük, melyet bevallásaikban érvényesíthetnek. A kötelezetteknek az 53/2003. (IV. 11.) Kormányrendelet 1. számú melléklete által meghatározott felső hasznosítási arány teljesítésével lehetőségük nyílik a forgalomba hozott kereskedelmi csomagolás termékdíjának – 2010-ben - 70%-os levonására. A felső hasznosítási arány 2010-ben a forgalomba hozott mennyiség 56%-a, úgy hogy a hasznosítás a teljes mennyiség vonatkozásában 40% mértékben anyagában történő hasznosítás legyen, az egyes anyagfajtákra

meghatározott minimális anyagában hasznosítási arányok teljesítése mellett. További lehetőség, hogy azon kereskedelmi csomagolások esetében 100%-ban levonható a termékdíj, melyekből keletkező hulladék tekintetében az anyagában történő hasznosítást vagy az anyagában-hasznosításra történő átadás-átvételt igazolják. A levonás érvényesíthető a hasznosítást koordináló szervezet igazolásával is. A fórumon a kérdések jórészt ezzel a levonási lehetőséggel kapcsolatban érkeztek. A levonás érvényesítésére a KT10 BEV nyomtatványcsomag VIS és UHB lapjának kitöltésével van lehetőség. Az egyik jelenlévő arról érdeklődött, érvényesítheti-e a 70% feletti levonást, ha további 10% mennyiségre a hasznosítást koordináló szervezet ad igazolást (anyagában történő hasznosításról), 20%-ot pedig egyéni teljesítőként anyagában hasznosít(tat). Mivel a szabályozás nem tartalmaz tiltást arra vonatkozóan, hogy a koordináló szervezet mellett ne hasznosíthasson a gazdálkodó egyénileg, így lehetőség van az említett levonás érvényesítésére, összhangban a Kt. célkitűzéseivel. További kérdése volt, hogy ezt a levonást hogyan érvényesítheti a bevallásában? A levonás részletezésére szolgáló UHB lapon az „A” táblázat a 70%, míg a „B” táblázat a 100% levonás érvényesítésére szolgál. A levonási jogosultság igazolására a kötelezettnak a KtKr. 7/C. § (4) bekezdésében meghatározott nyilvántartást kell vezetnie, mellyel igazolható a saját hasznosítás, a hasznosítást koordináló szervezet igazolása mellett. Az UHB lapon három pénzügyi státuszkód szerepelhet a HKT-kódok 8-9 pozícióján, az „A” táblázatban a 71-es, a „B” táblázatban pedig a 72 vagy 73 kód, attól függően a hasznosított mennyiség elszámolásra került-e már a 71-es státuszkódnál. A levonásnál az UHB lap „B” táblázatában szereplő mennyiség termékdíja 100%-a levonható. Egy másik gazdálkodó arról érdeklődött, készletre vétellel történő termékdíj fizetés esetén hogyan vonhatja le a január 20-i bevallásban bevallott és akkor megfizetett termékdíjat. Erre a válasz az volt, hogy ebben az esetben a 60-as pénzügyi státuszkód mellett B9-es származáskódot kell alkalmazni a VIS lap kitöltési útmutatója szerint. Egy másik kötelezett arról érdeklődött, hogy a koordináló szervezetnek meddig kell megküldeni számára az igazolást a hasznosításról. A szakértők tájékoztatták, hogy ezt nem szabályozza jogszabály, ezt a két fél között létrejött hasznosítási megállapodásnak kell tartalmaznia. Az előadók felhívták a kötelezettek figyelmét arra, hogy a számlán a kötelezetteknek a teljes termékdíjat fel kell tüntetni, a levonás után fizetendő összeget nem lehet a számlán feltüntetni. Ugyancsak ez vonatkozik a számlán történő átvállalása is.

A mezőgazdasági termelők termékdíj-átalány fizetése

A mezőgazdasági termelők termékdíj-átalány fizetésével kapcsolatban is több kérdés merült fel. Az új fogalom bemutatására már az előadásokban is kitértek az előadók. Többek között szó volt arról, hogy mezőgazdasági termelők esetében is lehetőség van a termékdíj-fizetési kötelezettség (termékdíj-átalány megfizetése) átvállalására az átvállalás szabályainak megfelelően, azonban arra figyelemmel kell lenni az átalányt fizető termelőknek, hogy az átvállalási szerződés kötelező tartalmi eleme a GLN szám, továbbá ebben az esetben nyilvántartást is kell vezetni. A mezőgazdasági termelők termékdíj-átalány-fizetési kötelezettségével kapcsolatban másik fontos tudnivaló, hogy azon gazdálkodók, akik megfelelnek a mezőgazdasági termelő fogalmának, átalány-fizetésre kötelezettek. Esetükben a többi különleges szabály közül kiemelendő, hogy itt nem értelmezhető a KT09 BEJKE nyomtatványcsomaggal bejelentett újrahasználatos csomagolás fogalma. Így az érintettek a korábban bejelentett újrahasználatos csomagolás törlését kérhetik külön levélben a területileg illetékes Regionális Ellenőrzési Központtól.

A csomagolás, mint termékdíj-köteles termék

Sok esetben problémát okoz a kötelezetteknek a csomagolás és a nem termékdíj-köteles csomagolási összetevő elkülönítése, mely kérdéskör a fórumon is felmerült. A csomagolás, mint termékdíj-köteles termék akkor jön létre, amikor a csomagolási összetevő/be/re árut, terméket csomagolnak és az

forgalomba hozzák vagy felhasználják. Felvetődött a kérdés, ha az adott csomagolási összetevőn pl.: raklap csak tárolnak a telephelyen, keletkezik-e termékdíj-fizetési kötelezettség. A csomagolás definícióját a Kt. 20. § 5. pontja határozza meg. Itt nem szerepel a tárolás, így ebben az esetben nem keletkezik kötelezettség. Azonban ha ezen a raklapon árut szállít a gazdálkodó (akár a saját telephelyei között is), kötelezetté válik. A csomagolás termékkörön belül megkülönböztethető az újrahasználatos csomagolások kategóriája, amelyek esetében a termékdíjat egyszer, az első belföldi forgalomba hozatalkor vagy saját célú felhasználáskor kell megfizetni. Ennek feltétele a csomagolás újrahasználatként történő bejelentése a BEJKE nyomtatványcsomag BJ2 lapján, és a KtMr. 8.§ (7) bekezdésében meghatározott nyilvántartás vezetése. Az újrahasználatos csomagolásokkal kapcsolatban érdeklődött az egyik résztvevő, aki újrahasználatos csomagolásokat használó gazdálkodótól vásárol. A kérdező áru beérkezésekor cseregöngyöleget ad partnerének. Kérdése, ezen göngyölegek után keletkezik-e termékdíj-fizetési kötelezettsége. Mivel ő nem hoz forgalomba csomagolást, nem keletkezik kötelezettsége.

2010-től a kis mennyiségű csomagolást forgalomba hozó kötelezetteknek jelentős egyszerűsítést hozott a jogszabályváltozás. Amennyiben koordináló szervezeten keresztül teljes mentességet élvez a kötelezett, helyette a koordináló szervezet teszi meg évente a bevallást. Kérdésként merült fel egy kötelezettben, mi történik, ha év közben túllépi a Kt. 20.§ 14. pontjában, illetve a 94/2004. (V. 5.) Kormányrendelet 6. § (3) bekezdésében foglalt mennyiségi határokat. Az előadók tájékoztatták, hogy ebben az esetben visszaáll a normál termékdíj-fizetési kötelezettség és a gazdálkodónak pótbevallással kell teljesítenie elmaradt kötelezettségét.

Saját célú felhasználás és nyilvántartási kötelezettségek

A 2010-től a Kt. 2. § (5) bekezdése meghatározza a termékdíj-köteles termék saját célú felhasználásának definícióját, mellyel kapcsolatban több kérdés merült fel. Így az egyik gazdálkodó saját készítésű reklámhordozó papírjáról kérte az előadók álláspontját. Amennyiben az információhordozó papír gazdasági reklámot tartalmaz, reklámhordozó papírnak minősül. Ha ezt a gazdálkodó készíti, majd használja fel, saját célú felhasználás címén keletkezik termékdíj-fizetési kötelezettsége.

Saját célú felhasználásnak minősül a külföldről behozott áru csomagolásának lebontása vagy a gazdálkodó saját telephelyén használatos, külföldről behozott munkagépek használata is, amelyekről további résztvevők érdeklődtek. A Kt. előírásai szerint a kötelezetteknek elkülönítetten kell nyilvántartani a termékdíj-köteles termék saját célú felhasználását és az első belföldi forgalomba hozatalt (B1 és B2 származáskódok). Az elkülönítés a nyilvántartásban fontos, hiszen míg saját célú felhasználás esetében a költségként történő elszámolás napján, addig első belföldi forgalomba hozatalnál az értékesítésről kiállított számlán feltüntetett teljesítés napján keletkezik a termékdíj-fizetési kötelezettség.

Készletre vételkor történő termékdíj-fizetési kötelezettség keletkeztetés

A termékdíj-fizetési kötelezettség alapvetően a termékdíj-köteles termék forgalomba hozatalához vagy saját célú felhasználásához köthető. 2010-től lehetőség van a készletre vételkor keletkeztetni a kötelezettséget, amennyiben erről 2009. december 20-ig nyilatkozott a kötelezett. Ezen kötelezettek 2010-ben már benyújtottak egy bevallást nyitó készletükről. A készletre vételt választó gazdálkodók nem térhetnek el a készletre vételtől, 2011-ben lesz lehetőségük visszatérni az értékesítéshez/felhasználáshoz kötött termékdíj-fizetéshez, ha 2010. december 20-ig nyilatkoznak. Egyéb esetben továbbra is a készletre vételkor kell megfizetnie a termékdíjat. Egy, a készletre vétellel történő termékdíj fizetési kötelezettséget választó kötelezett fordult segítségért a szakértőkhöz.

Műanyag (bevásárló-reklám) táskákat vásárolt, megfizette azok után a készletre vétel szabályaival a termékdíjat és ezt követően, mint csomagolóanyagot értékesítette társ cégének. Kérdése, hogy ebben az esetben a társ cégnek keletkezik-e termékdíj-fizetési kötelezettsége. Ebben az esetben a társ cég hozza forgalomba a csomagolást, így nála keletkezik a kötelezettség, az eladó pedig önellenőrzéssel tudja a túlfizetett termékdíjat rendezni. A kötelezettnek nyilvántartásában elkülönítetten kell vezetnie az értékesítésre szánt csomagolóeszközöket és a csomagoláshoz felhasznált mennyiségeket. Az előadók felhívták a jelenlévők figyelmét arra, készletre vétellel történő termékdíj-fizetés esetében sem szabad megfeledkezni a megfizetett termékdíj számlán történő feltüntetéséről.

A 2010. évi I. negyedéves bevallással kapcsolatos technikai és egyéb, általános kérdések

2010-től a bevallások kitöltésére az Általános nyomtatványkitöltő Programmal van lehetőség. A Vám- és Pénzügyőrség Rendszerfejlesztő Központjának szakértője felhívta a jelenlévők figyelmét arra, a program folyamatos frissítést igényel, hiszen a Vám- és Pénzügyőrség rendszere csak az utolsó két programverzió fogadja be. Az elektronikus bevallásküldésnél fontos tudni, hogy a küldendő bevallásban annak a természetes személynek az adóazonosítóját kell feltüntetni, aki a bevallást az Ügyfélkapuján keresztül elküldi a VPOP felé. Ez a természetes személy nem feltétlenül azonos a gazdálkodó szervezet törvényes képviselőjével.

Egy korábbi jogszabálytervezetben szerepelt, hogy 2011-től a termékdíj-képviselői feladatokat csak OKJ termékdíj ügyintézői végzettséggel rendelkező láthat el. Egy jelenlévő arról érdeklődött, valóban kötelező lesz-e ez a végzettség. A 2010. évi jogszabály módosítással ez a szakasz úgy módosult, hogy nem fog életbe lépni a szakképesítés megkövetelése 2011. január 1-el, azonban az ügyintézői képzések megkezdődtek, ahol a résztvevők széleskörű ismereteket szerezhetnek.

Az ellenőrzésekkel kapcsolatban is érkezett kérdés, az egyik kötelezett termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezésével kapcsolatban vázolta fel problémáját. Eddig beszerzéskor fizette meg a termékdíjat, melyre egy ellenőrzés során derült fény. Az ellenőrzés időpontjában a gazdálkodó már több termékdíjat fizetett meg, mint amennyit fizetnie kellett volna. Kérdése, hogy ezt a többletbefizetést jóváírhatja-e. Mivel a Kt. 2010-ig az értékesítéshez vagy a saját célú felhasználáshoz kötötte a termékdíj-fizetési kötelezettséget, így „visszamenőleg” ezen szabályt figyelembe véve kell rendezni a bevallási, nyilvántartási, számlán való termékdíj feltüntetési kötelezettségeket, és ezek teljesítéséhez a termékdíj-fizetési kötelezettség időpontjában/időpontjaiban hatályos szabályokat szem előtt tartva kell eljárni. A kötelezett javára mutató termékdíj kiutalása kérhető. (A helytelen termékdíj-fizetési kötelezettség keletkeztetés viszont mulasztási bírságot vonhat maga után.)

A fórum rövid összefoglalója reméljük, segítséget nyújt majd több kötelezettnek. Amennyiben további kérdéseik merülnek fel, a forduljanak továbbra bizalommal a Termékdíj Tanácsadó Portálhoz. kerdes@termekdijinfo.hu